

**Briefadvies
van 29 oktober 2009
over het Mobiliteitsplan Vlaanderen**

Ir. Fernand Desmyter
Secretaris-generaal
Departement Mobiliteit en Openbare
Werken
Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Koning Albert II-laan 20, bus 2
1000 Brussel

datum	29 oktober 2009
uw referentie	/
onze referentie	03.04/L3/09/711
contact	Dirk.uyttendaele@minaraad.be – 02 558 01 37
betreft	Briefadvies over het Mobiliteitsplan Vlaanderen

Mijnheer de secretaris-generaal,

Op 17 juli '09 ontving de Minaraad uw brief aan de betrokken adviesraden, waaronder de Minaraad zelf. In het kader van de opmaak van een nieuw Mobiliteitsplan voor Vlaanderen werden drie teksten voor advies voorgelegd:

- Een scenarionota verschaft een overzicht van de drijvende factoren die bepalend zijn voor de mobiliteitsontwikkeling.
- Drie toekomstscenario's: "Ter plaatse trappelen", "Goed samengestuurd" en "Alleen in de file".
- Een overzichtstabel met de uitwerking van de verschillende variabelen per scenario.

Er is ook een antwoordformulier toegevoegd met acht expliciete vragen aan de raden bij de scenarionota en bij de scenario's.

Met de e-mail van 23 juli '09 werd de oorspronkelijke adviestermijn die liep tot 15 september '09 ingetrokken. Over de adviestermijn zou overlegd worden op een 2de informatievergadering op 17 september '09. Tijdens die vergadering werd ingegaan op het procesverloop en op de scenario's. Bij de raden werd getoetst naar een realistische adviestermijn.

De Raad heeft het briefadvies vastgesteld in de zitting van 29 oktober '09, hij is echter niet ingegaan op de vraag om daarbij het antwoordformulier te gebruiken. Aangaande de scenarionota worden immers enkel de externe factoren belicht, terwijl de Raad vooral aandacht vraagt voor interne en politieke factoren (zie verder). Wegens het ontbreken van interne factoren in de scenarionota en de inschatting van de Minaraad dat daar nood aan is om de scenario's te beoordelen, onthoudt de Raad zich bij de vragen over de ontwikkelde scenario's.

De scenarionota maakt een onderscheid tussen drie soorten drijvende krachten: externe, interne en politieke factoren. In de nota wordt echter enkel ingegaan op de externe factoren die de mobiliteitsontwikkeling beïnvloeden. Interne factoren (zoals infrastructuur) en politiek beleid zullen deel uitmaken van later onderzoek. De onderzochte externe factoren zijn: 1) macro-economische ontwikkelingen, 2) socio-culturele ontwikkelingen, 3) demografische ontwikkelingen, 4) ruimtelijke ontwikkelingen, 5) factoren op energetisch vlak en 6) technologische ontwikkelingen. De externe drijvende krachten achter de mobiliteitsontwikkeling van ieder van deze ontwikkelingen worden vervolgens nader toegelicht.

De Raad stelt vast dat ontwikkelingen inzake milieu- en natuurbeleid totaal niet aan bod komen. Zelfs onder het hoofdstuk 'Energetische ontwikkelingen' gaat het uitsluitend over economische of economie-gerelateerde afwegingen: energiekost, beschikbaarheid van fossiele brandstoffen, energie-efficiëntie en mix energiedragers. Het klimaatbeleid en zijn internationale verplichtingen worden niet in beschouwing genomen.

Het milieubeleid komt al helemaal niet aan bod. Het wegverkeer veroorzaakt nochtans luchtverontreiniging met schade voor mens en natuur¹². Het verkeer levert een grote bijdrage tot de emissies van CO, CO₂, NO_x, NO₂ en NMVOS. Deze emissies dragen voor een belangrijk deel bij tot de klimaatverandering, de fotochemische luchtverontreiniging en de verzuring. Ook deeltjes en zware metalen worden uitgestoten door het verkeer en zijn schadelijk voor de gezondheid.

De sector veroorzaakt ook een grote druk op andere milieuthema's: geluidshinder en versnippering en barrièrewerking. Deze laatste leiden ondermeer tot verkeersslachtoffers onder de fauna en tot een daling van de biodiversiteit in het algemeen. Ook de verlichting van de wegen zorgt voor hinder.

Ook met betrekking tot fiscaliteit is niets in de scenarionota terug te vinden. Nochtans kan een mogelijke verschuiving naar een groene fiscaliteit (van belastingen op arbeid naar belastingen op emissies, gebruiker-betaalt-principe, emissiehandel, integratie van externe kosten) een belangrijke invloed hebben op de mobiliteitsontwikkeling.

Tijdens de tweede informatievergadering werd gesteld dat het milieubeleid en de internationale en Europese engagementen als 'interne' drijvers worden beschouwd en daarom niet meegenomen werden in de analyse van de externe factoren.

De Minaraad dringt er echter op aan dat de 'milieu-ontwikkelingen' vanaf het begin worden meegenomen bij de afweging van de mogelijke ontwikkelingen en van de scenario's inzake mobiliteit. Uit voorgaande blijkt immers duidelijk dat er een wisselwerking is tussen mobiliteit en het beleid om een goede milieukwaliteit te bereiken in 2040 en te voldoen aan de internationale engagementen en regelgeving. De kwestie is: wat is de milieukwaliteit in 2040 als met milieu geen rekening wordt gehouden bij de bijstelling van het mobiliteitsbeleid of wat is de toestand van de mobiliteit in 2040 als dat wel gebeurt?

De Raad vraagt ook aandacht voor het niet-gemotoriseerde verkeer.

Daarnaast ziet de Raad mogelijkheden tot efficiëntiewinst en tot afstemming tussen de verschillende planningsprocessen. De Raad stelt immers vast dat tegelijkertijd met het proces om een nieuwe Vlaams mobiliteitsplan te ontwikkelen, ook in andere beleidsdomeinen zoals Ruimtelijke Ordening (nieuw Ruimtelijk Structuurplan

---

¹ Jaarverslag Lozingen in de lucht 1990-2007, VMM, 2009, Emissies door het verkeer, p.69-73, <http://www.vmm.be/pub/jaarverslag-lozingen-in-de-lucht-1990-2007>

² Website MIRA Milieurapport, <http://www.milieurapport.be/nl/feiten-cijfers/MIRA-T/sectoren/transport/>

Vlaanderen) en Milieu (nieuw milieubeleidsplan) toekomstscenario's worden uitgewerkt.³

Ten slotte vraagt de Raad ook dat hij om advies gevraagd wordt over het wensbeeld voor de Vlaamse mobiliteit in 2040.

Met de meeste hoogachting,

Jan Verheeke

Wvd. Secretaris

Walter Roggeman

Voorzitter

---

³ De Raad heeft vastgesteld dat deze bezorgdheid ook aan bod komt in de Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2009-2014 van Vlaams minister Joke Schauvliege, p. 16/58.